

Prechod na denné finančné vysporiadanie zúčtovania odchýlok Otázky a odpovede

V zmysle novely vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 24/2013 Z.z., ktorou sa ustanovujú pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s elektrinou a pravidlá pre fungovanie vnútorného trhu s plynom **prechádza organizátor krátkodobého trhu s elektrinou (ďalej len „OKTE“) s účinnosťou od 1.10.2022 na denné finančné vysporiadanie zúčtovania odchýlok.**

V samotnom procese zúčtovania odchýlok sa nič nemení, zmena sa dotýka výhradne fakturácie a finančného vysporiadania zúčtovania odchýlok medzi OKTE a subjektmi zúčtovania.

Aký bude nasledovný postup a aká aktivita sa vyžaduje zo strany subjektu zúčtovania?

V súvislosti s prechodom na denné finančné vysporiadanie zúčtovania odchýlok

- bude subjekt zúčtovania vyzvaný k podpisu novej zmluvy o zúčtovaní odchýlky, ktorá nahradí existujúcu zmluvu o zúčtovaní odchýlky,
- bude potrebné, aby subjekt zúčtovania udelil OKTE oprávnenie na B2B SEPA inkaso k svojmu bankovému účtu vedenému v banke dosiahnuteľnej v klíringovom systéme STEP 2, pre schému SDD B2B, v prospech bankového účtu OKTE,
- bude potrebné, aby subjekt zúčtovania zabezpečil, že na svojom bankovom účte bude mať primeraný objem finančných prostriedkov pre zrealizovanie inkasného príkazu, zodpovedajúci predpokladanému finančnému objemu odchýlok subjektu zúčtovania.

Odovzdanie oprávnenia na B2B SEPA inkaso v prospech OKTE je podmienkou registrácie subjektu zúčtovania v systéme ISZO. Ak subjekt zúčtovania neodovzdá oprávnenie na B2B SEPA inkaso v prospech OKTE, nebude zaregistrovaný v systéme ISZO.

Pre subjekty zúčtovania aktuálne v ISZO registrované sa pre odovzdanie oprávnenia na B2B SEPA inkaso v prospech OKTE poskytuje prechodná lehota v trvaní maximálne do 31.10.2022. Počas obdobia prechodnej lehoty budú denne vystavované faktúry zo zúčtovania odchýlok, pričom úhrada záväzkov subjektu zúčtovania voči OKTE bude vyžadovaná najneskôr v termíne, v akom by bol splatný inkasný príkaz. Úhrada záväzkov OKTE voči subjektu zúčtovania bude vykonaná najneskôr v termíne, v akom by bol splatný platobný príkaz (viď termíny ďalej v texte).

Aké sú nové pravidlá pre zúčtovanie odchýlok a vystavenie faktúr za obdobie od 1.10.2022?

Denné finančné vysporiadanie zúčtovania odchýlok je založené na podobných princípoch ako denné finančné vysporiadanie obchodov na organizovanom krátkodobom cezhraničnom trhu s elektrinou. Pohľadávky a záväzky z príslušného denného vyhodnotenia odchýlok sa budú navzájom započítavať a výsledkom vysporiadania salda príslušného denného vyhodnotenia odchýlok bude vystavenie platobných alebo inkasných príkazov.

Pre zúčtovanie odchýlok a vystavenie faktúr za obdobie od 1.10.2022 budú platiť nasledovné pravidlá:

- OKTE uskutoční zúčtovanie odchýlok na základe denného vyhodnotenia a vystaví dennú vyúčtovaciu faktúru do 24:00 hod. druhého pracovného dňa po ukončení obchodného dňa; faktúra bude prístupná v ISZO a odoslaná e-mailom tak ako doposiaľ,
- OKTE uskutoční zúčtovanie odchýlok na základe dekadného vyhodnotenia, mesačného vyhodnotenia a konečného vyhodnotenia a vystaví opravnú faktúru na základe príslušného vyhodnotenia do 5 pracovných dní od sprístupnenia príslušného vyhodnotenia; faktúra bude prístupná v ISZO a odoslaná e-mailom tak ako doposiaľ,
- výsledkom zúčtovania odchýlok je vystavenie platobnej informácie za príslušné zúčtovacie obdobie,

- termín splatnosti inkasného príkazu OKTE podľa salda príslušného vyhodnotenia odchýlok (záväzky subjektu zúčtovania prevyšujú jeho pohľadávky) bude stanovený na 2. pracovný deň od dátumu vystavenia platobnej informácie,
- termín splatnosti platobného príkazu OKTE podľa salda príslušného vyhodnotenia odchýlok (pohľadávky subjektu zúčtovania prevyšujú jeho záväzky) bude stanovený na 5. pracovný deň od dátumu vystavenia platobnej informácie.

Kedy bude vystavená platobná informácia?

Platobná informácia bude vystavená v deň príslušného zúčtovania odchýlok na základe príslušného vyhodnotenia, tzn. každý pracovný deň následne po vystavení všetkých vyúčtovacích faktúr a všetkých opravných faktúr bude na základe vzájomného zápočtu vystavená platobná informácia. Výsledkom je saldo a rozdielom je buď inkasný príkaz alebo platobný príkaz.

Ako si mám vysvetliť trojdenný rozdiel medzi splatnosťou platobného a inkasného príkazu?

Termíny sú rovnaké ako pri finančnom vysporiadaní obchodovania na organizovanom krátkodobom cezhraničnom trhu s elektrinou a vychádzajú z potreby OKTE získať finančné prostriedky, ktoré má uhradiť. Finančné prostriedky zo zúčtovania odchýlok neostávajú OKTE, OKTE ich vyberá od účastníkov trhu (subjektov zúčtovania) a následne ich uhradza ostatným účastníkom trhu (subjektom zúčtovania).

Týka sa zmena len finančného vysporiadania odchýlok, alebo aj platieb za podiel na nákladoch na regulačnú elektrinu?

Zmena sa týka finančného vysporiadania odchýlok ako celku. Zúčtovanie platieb za podiel na nákladoch na regulačnú elektrinu je súčasťou zúčtovania odchýlok a bude aj súčasťou finančného vysporiadania zúčtovania odchýlok.

Bude sa meniť štruktúra faktúry a opravnej faktúry?

Súčasťou faktúry za zúčtovanie odchýlky a opravnej faktúry bude aj zúčtovanie platieb za podiel na nákladoch na regulačnú elektrinu.

Aký bude proces reklamácie zúčtovania odchýlok?

Subjekt zúčtovania môže OKTE reklamovať

- predbežné denné vyhodnotenie odchýlok najneskôr do 5 dní od dátumu poskytnutia výsledkov predbežného denného vyhodnotenia zo strany OKTE,
- denné vyhodnotenie odchýlok najneskôr do 5 dní od dátumu poskytnutia výsledkov denného vyhodnotenia zo strany OKTE,
- dekadné vyhodnotenie odchýlok najneskôr do 5 dní od dátumu poskytnutia výsledkov dekadného vyhodnotenia zo strany OKTE,
- mesačné vyhodnotenie odchýlok najneskôr do 20 kalendárnych dní od dátumu poskytnutia mesačného vyhodnotenia zo strany OKTE.

Reklamácia konečného vyhodnotenia nie je možná. Prípadné spory budú riešené medzi dotknutými stranami, t.j. stranou, ktorá si nárokuje škodu, a stranou, po ktorej je škoda nárokováná.

Zmení sa spôsob výpočtu finančnej zábezpeky?

Vzorec pre výpočet výšky finančnej zábezpeky sa nemení, avšak od 1.1.2023 sa predpokladá zmena jedného z parametrov jeho vstupu, kedy sa súčasná premenná „Zp“, reprezentujúca obdobie, na ktoré sa určuje finančná zábezpeka, zmení.

Prehľad základných parametrov zúčtovania odchýlok

Proces zúčtovania odchýlok	predbežné denné zúčtovanie odchýlok	denné zúčtovanie odchýlok	dekádne zúčtovanie odchýlok	predbežné mesačné zúčtovanie odchýlok	mesačné zúčtovanie odchýlok	konečné zúčtovanie odchýlok
Termín zúčtovania odchýlok za obdobie od 1.10.2022 - deň vyhodnotenia	do 10:30 h za predchádzajúci deň	do 10:30 h druhého pracovného dňa po ukončení obchodného dňa	do troch pracovných dní od ukončenia prvej dekády, do troch pracovných dní od ukončenia druhej dekády a do troch pracovných dní od ukončenia mesiaca	neuplatňuje sa	do 12. dňa za predchádzajúci kalendárny mesiac	do dvoch mesiacov po uplynutí kalendárneho mesiaca
Výsledky zúčtovania odchýlok	v deň vyhodnotenia do 10:30 h	v deň vyhodnotenia do 10:30 h	v deň vyhodnotenia	neuplatňuje sa	v deň vyhodnotenia	v deň vyhodnotenia
Zálohový predpis	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa	neuplatňuje sa
Finančné vysporiadanie zúčtovania odchýlok za obdobie od 1.10.2022	neuplatňuje sa	vyúčtovacia faktúra	opravná faktúra	neuplatňuje sa	opravná faktúra	opravná faktúra
Báza pre vykonanie zúčtovania odchýlok za obdobie od 1.10.2022	denné diagramy, vyhodnotenie regulačnej elektriny, skutočné údaje z meraní typu A, náhradné hodnoty z meraní typu B, nominačné hodnoty za merania typu C a hodnoty strát v sústave	hodnoty pre predbežné denné zúčtovanie odchýlok korigované na základe vysporiadania prípadných reklamácií a opráv dát od prevádzkovateľov sústav	hodnoty pre denné zúčtovanie odchýlok, korigované na základe vysporiadania prípadných reklamácií a opráv dát od prevádzkovateľov sústav	neuplatňuje sa	denné diagramy, vyhodnotenie regulačnej elektriny, skutočné údaje z meraní typu A, skutočné hodnoty z meraní typu B, nominačné hodnoty za merania typu C a hodnoty strát elektriny v sústave korigované na základe vysporiadania prípadných reklamácií a opráv dát od prevádzkovateľov sústav	hodnoty pre mesačné zúčtovanie odchýlok, ktoré môžu byť korigované na základe vysporiadania prípadných reklamácií a opráv dát od prevádzkovateľov sústav